Lietas Nr. C23056216
Lietas arhīva Nr. C-0562-16
2015. gada 23. decembrī

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Madonas rajona tiesa

šādā sastāvā: priekšsēdētājs D. P.Kļaviņš
ar sekretāri I. Piņķi
2016. gada 9. un 23. decembrī izskatīja atklātā tiesas sēdē Madonā, Avotu- 8 civillietu /pers. C/ pieteikumā par juridiska fakta konstatēšanu lietā ar ieinteresētajām personām VAS Valsts nekustamie īpašumi, Varakļānu novada pašvaldību un /pers. E/.
Tiesas sēdē
konstatēts:

2016. gada 11. jūlijā /pers. C/ pilnvarotā persona /pers K/Madonas rajona tiesā iesniedza pieteikumu par juridiska fakta konstatēšanu lietā ar ieinteresētajām personām VAS Valsts nekustamie īpašumi, Varakļānu novada pašvaldību un /pers. E/.

Pieteikumā norādīts, ka 2008. gada 22. septembrī nomira /pers. C/ (turpmāk tekstā - pieteicējs) tēvs /pers. G/, personas kods /personas kods/. Ar 2009. gada 8. maija, 24. augusta mantojuma apliecībām pieteicējs no sava miršā tēva un 1996. gada 29. oktobrī miršās vecāsmātes /pers. H/, personas kods /personas kods/, mantoja ēku (būvju) nekustamo īpašumu /adrese/, kas sastāvēja no divu palīgēku pamatiem (kadastra apzīmējums Nr./numurs A/u n Nr./numurs/ un vienas palīgēkas (kadastra apzīmējums Nr. /numurs B/), uz kuru pieteicēja īpašuma tiesības tika nostiprinātas zemesgrāmatā Varakļānu pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs C/1545 (turpmāk tekstā - nekustamais īpašums).

Līdz 2006. gada 10. augustam VZD kadastra sistēmā bija reģistrēta vēl viena būve, dzīvojamā māja ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs D/. Uz to laiku faktiski dabā bija saglabājušies vien šīs dzīvojamās mājas pamati, jo 1985. gada 30. martā ugunsnelaimes rezultātā minētā ēka nodega. 2006. gadā pieteicēja tēvs, kārtojot savas īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma saskaņā ar 1985. gada 27. novembra apliecību par tiesībām uz mantojumu pieteicējam nezināmu iemeslu dēļ dzīvojamās mājas pamatus Valsts zemes dienestam bija lūdzis no kadastra dzēst, kas arī tika izdarīts, kaut gan dzīvojamās ēkas pamati dabā turpināja eksistēt. Pamatu nepārtrauktu pastāvēšanu dabā var apliecināt nekustamā īpašuma kaimiņš /pers. I/, personas kods /personas kods/, kuram kaimiņos ir izveidots autoserviss, kas tur darbojas jau vairāk kā 20 gadus (/pers. I/ ir SIA "Melņi-3" valdes loceklis) un pieteicēja tēva paziņa /pers. J/, personas kods /personas kods/, kas piedalījās dzīvojamās mājas atjaunošanas būvdarbos.

Tūlīt pēc īpašuma tiesību uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma nostiprināšanas zemesgrāmatā pieteicēja tēvs ar sava paziņas /pers. J/ palīdzību uz nodegušās dzīvojamās mājas pamatiem uzsāka dzīvojamās mājas atjaunošanu un uzbūvēja to gandrīz no jauna. Tā kā dzīvojamās mājas atjaunošanas dokumentācija netika sakārtota, arī īpašuma tiesības uz minēto ēku zemesgrāmatā netika ierakstītas.

Civillikuma 691.pants nosaka, ka gribu pieņemt mantojumu var izsacīt vai nu noteikti, mutiski vai rakstiski, vai arī klusējot, ar tādu darbību, kuru attiecīgos apstākļos var iztulkot vienīgi tā, ka zināma persona atzīst sevi par mantinieku.

Pieteicēja tēvs, mantojot nekustamo īpašumu faktiski pārņēma savā valdījumā (apsaimniekoja un uzturēja) arī zemesgrāmatā nereģistrēto dzīvojamo māju (dzīvojamās mājas pamatus) un rīkojās ar to kā krietns un rūpīgs saimnieks. Tāpat to no sava tēva mantojumā faktiski pieņēma ari viņa dēls /pers. C/.

2011. gada 29. augustā pieteicējs nekustamo īpašumu pārdeva /pers. E/, personas kods /personas kods/. Zeme zem pieteicējam piederošajām ēkām, tostarp zem atjaunotās, bet kadastrā neeksistējošās būves, uz īpašuma pārdošanas brīdi bija piekritīga valstij.

2013. gada 30. maijā zemesgabals 3215 m^2 platībā, /adrese/, ar kadastra nr. /numurs E/, tika iereģistrēts zemesgrāmatā uz valsts vārda Finanšu ministrijas personā.

Saskaņā ar 2013. gada 18. septembra Finanšu ministrijas un VAS Valsts nekustamie īpašumi (turpmāk tekstā - VNĪ) noslēgto vienošanos Nr. 12-22/136, „Vienošanās par valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanu un savstarpējo sadarbību valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanas politikas izstrādē un īstenošanā", zemesgabals ar 2011. gada 19. oktobri nodots VNĪ pārvaldīšanā.

2015. gadā atjaunotā dzīvojamā māja pēc pārējo būvju tagadējā īpašnieka Tālivalža Ziemeļa lūguma tika ierakstīta Valsts zemes dienesta kadastra datu bāzē ar kadastra apzīmējumu Nr.7017 001 0529 005.

Civilprocesa likuma 289. pants nosaka, ka tiesa konstatē juridiskos faktus tikai tad, ja iesniedzējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina šos faktus, vai ja šie dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot.

Lai pierādītu dzīvojamās ēkas pamatu eksistēšanu dabā pēc 2006. gada 10. augusta, kad būve uz VZD sastādīta akta pamata tika dzēsta no kadastra, pieteicēja pārstāve meklēja foto uzņēmumus no gaisa, kas iespējams varēja būt Lauku atbalsta dienesta vai Latvijas Geotelpiskās informācijas aģentūras rīcībā, bet no abām iestādēm saņēma atbildi, ka tieši šajā laika periodā šādi foto uzņēmumi nav veikti.

Juridisku faktu nepieciešams konstatēt, lai varētu lūgt notāram taisīt mantojuma apliecības papildinājumu, iekļaujot pieteicēja miršā tēva /pers. G/ atstātā mantojuma masā dzīvojamo māju ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs F/. Pēc tam pieteicējs plāno apstiprināt būvvaldē dzīvojamās mājas atjaunošanas tehnisko projektu, nodot ēku ekspluatācijā un ierakstīt īpašuma tiesības uz dzīvojamo māju zemesgrāmatā. Tālāk ar likumīgi noslēgta savstarpēja darījuma palīdzību pieteicējs plāno nodot dzīvojamo māju /pers. E/, kas pēc savu īpašuma tiesību nostiprināšanas zemesgrāmatā iegūs tiesības lūgt VNI atsavināt viņam zem ēkām esošo zemi un tādejādi izveidos vienotu nekustamo īpašumu ar adresi /adrese A/, kas sastāvēs no četrām ēkām un zemes gabala.

Pieteikums iesniegts, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34. panta 1. daļas 3. punktu, 38. panta l. daļas 5. punktu, 130. panta 2. daļu, 251.-258. pantiem, 288. p.- 292. pantiem, Civillikuma 691. pantu, 693. pantu.

Tiesas sēdē /pers. C/ pilnvarotā persona /pers. K/ pieteikumu uzturēja pilnā apmērā un lūdza tiesu to apmierināt.

No ieinteresētās personas Varakļānu novada pašvaldības saņemts iesniegums, kurā domes priekšsēdētājs /pers. L/ norāda, ka pieteikumu atzīst pilnā apmērā, nekādu iebildumu nav, lūdz lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes (l.lpp. 70).

No ieinteresētās personas /pers. E/ saņemts iesniegums, kurā viņš norāda, ka pieteikumu atzīst pilnā apmērā, nekādu iebildumu nav, lūdz lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes, jo uz tiesas sēdi nevar ierasties darba specifikas dēļ, ir šoferis tālbraucējs (l.lpp. 69).

No ieinteresētās personas Valsts akciju sabiedrības "Valsts nekustamie īpašumi" saņemts paskaidrojums, kurā valdes loceklis /pers. M/ norāda, ka VĪN ieskatā tikai tiesa, izvērtējot pieteicēja iesniegtos pireādījumus un tiesas sēdē sniegtās liecinieku liecības, var konstatēt, ka dzīvojamās mājas pamati, kas bija reģistrēti Valsts zemes dienestā ar kadastra Nr. /numurs D/, eksistēja dabā arī pēc 2006. gada 10. augusta ar kadastra Nr. /numurs G/un, ka tie ir mirušās tēva mātes /pers. H/ mantojuma masā, līdz ar to VĪN neiebilst, ka tiesa izskatīs minēto pieteikumu. Lūdz lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes (l.lpp. 45).

Liecinieks /pers. J/ tiesas sēdē liecināja, ka pazinis /pers. G/, abi bijuši draugi un mācījušies kopā skolā. Pats ir palīdzējis /pers. G/ būvēt māju uz vecajiem pamatiem. Mājas adrese /adrese/. Tas varēja būt aptuveni pirms divpadsmit gadiem. Pamati būvei palikuši vecie, vecos pamatus pieremontējuši un paplašinājuši.

Lieciniece/pers. N/ tiesas sēdē liecināja, ka viņa aptuveni 1991. gadā nopirka būdiņu /adrese/, kuru vajadzēja remontēt. Uz šo māju pārcēlās dzīvot aptuveni 1994. gadā. Var liecināt, ka /Uzvārds/ piederēja māja, kas atrodas kaimiņos uz /adrese/. Māja esot nodegusi jau astoņdesmitajos gados. Uz vecajiem pamatiem būvējuši jaunu māju. Kad prasījuši, kāpēc būvē tik tuvu ceļam, būvētāji teikuši, ka viņi savādāk nedrīkst jo ēka ir jābūvē uz vecajiem pamatiem.

Noklausījusies pieteicēja un ieinteresētās personas paskaidrojumus un liecinieku liecības tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

No lietā esošās zemesgrāmatu apliecības ir redzams, ka nekustamais īpašums /adrese/, Varakļānos ir piederējis /pers. G/ (l.lpp. 12).

2006. gadā pieteicēja tēvs, kārtojot savas īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma, saskaņā ar 1985. gada 27. novembra apliecību par tiesībām uz mantojumu, pieteicējam nezināmu iemeslu dēļ dzīvojamās mājas pamatus Valsts zemes dienestam bija lūdzis no kadastra dzēst, kas arī tika izdarīts, kaut gan dzīvojamās ēkas pamati dabā turpināja eksistēt (l.lpp. 13).

Tāpat pieteikums ir pierādīts ar visiem pārējiem lietā esošajiem dokumentiem, pārbaudītiem un novērtētiem kopumā.

Tiesas sēdē ir iegūti pietiekami pierādījumi, ka dzīvojamās mājas /adrese/, pamati turpināja eksistēt dabā pēc 2006. gada 10. augusta un dzīvojamā māja ar kadastra apzīmējumu Nr. /numurs H/ir atjaunota uz iepriekšējās (nodegušās) dzīvojamās mājas pamatiem un /pers. G/, personas kods /personas kods/, ir pieņēmis sava tēva - /pers. O/, miruša 1984. gada 12. septembrī, mantojumu – ½ domājamo daļu no dzīvojamās mājas pamatiem ar adresi /adrese B/. Mantojums pieņemts saskaņā ar LR Civillikuma 694. p. nosacījumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto un vadoties no CPL 288. p., LR Civillikuma 694. p., tiesa

n o s p r i e d a:

konstatēt juridisku faktu, ka dzīvojamās mājas /adrese/, pamati turpināja eksistēt dabā pēc 2006. gada 10. augusta un dzīvojamā māja ar kadastra apzīmējumu Nr. /numurs H/ir atjaunota uz iepriekšējās (nodegušās) dzīvojamās mājas pamatiem un /pers. G/, personas kods /personas kods/, ir pieņēmis sava tēva - /pers. O/, miruša 1984. gada 12. septembrī, mantojumu – ½ domājamo daļu no dzīvojamās mājas pamatiem ar adresi /adrese B/.

Juridisks fakts konstatēts iesniegšanai mantojuma lietā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā.

Tiesnesis
D.P.Kļaviņš